

Presència: quan el periodisme plantà cara

DANI VIVERN

Entre les lectures que anava descobrint en la meua adolescència a la Biblioteca Municipal de Salt, n'hi havia algunes de poc habituals per a la meua edat: de tant en tant, encuriós, llegia articles de *Destino* i, sobretot, de *Presència*. Aquella curiositat era provocada pel contrast que jo percebia entre la manera d'escriure de la premsa oficial i la frescor, la gosadia i la claredat amb què aquella publicació gironina —a sobre, en català— exposava temes, denunciava actituds i propugnava posicionaments a qüestions que em resultaven properes físicament, per bé que sovint, en la meua inexperiència i innocència— em perdia la majoria de referents, no sempre explícits per motius obvis.

Narcís-Jordi Aragó, que va ser director de *Presència* des de 1968, ha estat

pròdig en conferències sobre les pressions i arbitrarietats amb què la censura franquista i la *Ley de prensa* de Fraga Iribarne intentaven —i aconseguien sovint— fer callar aquelles veus progressistes i valentes. Però, al llibre *Periodisme sota sospita*, no es limita a fer-ne uns apunts genèrics sinó que obre tots els calaixos de la memòria i ens presenta, prenent com al fil conductor la història de *Presència*, l'evolució paral·lela del país cap a la democràcia, des de l'etapa del franquisme consolidat, als anys cinquanta, fins a l'inici de l'anomenada «transició», el 1977. I amb tot detall.

Per les pàgines d'aquest llibre desfilen personatges nefands, futurs polítics, intel·lectuals, aprenents de periodista —ara mestres en l'ofici—, artistes... que d'una manera o altra van tenir relació amb *Presència* en aquell període. Amb la seva característica capacitat expositiva, mesurada, amena i rigorosa alhora, Aragó aporta documents, diàlegs i confessions que sorprenen el lector d'avui, acostumat a una enganyosa normalitat informativa i a les llibertats democràtiques actuals (les que encara queden): entre moltes altres revelacions, el lector que no va viure aquella època trobarà prou remarcable i força rocambolesc que Tarradellas, president de la Generalitat a l'exili, estigués subscript a *Presència* sense que ho sabessin ni els matei-

ARAGÓ, Narcís-Jordi
Periodisme sota sospita

Ed. Acontravent.
Barcelona, 2013. 659 p.

xos responsables de la publicació, com ho és que la revista s'hagués d'erigir en detractora de posicionaments poc democràtics per part de vaques sagrades com Dalí. Fets com aquests van atorgar a aquella capçalera un paper catalitzador i aglutinador de primer ordre per als corrents progressistes gironins.

Però Aragó no s'atura en les anècdotes: fa una exposició inicial sobre els orígens de la revista, passa a un repàs a les lleis franquistes sobre premsa, els tancaments a què els obligà el règim, els combats per la llengua —entre els quals la llarga lluita per aconseguir l'ús normalitzat del topònim «Girona»—, la reivindicació del patrimoni natural i artístic i, sobretot, els quatre punts clau que marcaren els moments àlgids de la transició política i que foren la brúixola de la publicació: «llibertat, amnistia i estatut d'autonomia» i el retorn del president de la Generalitat a l'exili.

Un ampli repàs de les persones que de forma més destacada participaren en l'aventura de *Presència* aquells anys clou el llibre, l'únic defecte del qual, per al meu gust, és el cos de lletra una mica massa gros. És clar que, ben mirat, per a alguns lectors això serà una benedicció.

novetats JUDIT PUJADÓ

ESCALONA I CAÑET, JOSEP MARIA

Aragonès. Els orgueners que van viure a Girona

Diputació de Girona.
Girona, 2013. 212 p.

L'organista Josep Maria Escalona recull en aquest llibre la història de la nissaga Aragonès, una família que al llarg d'un segle es va dedicar a la construcció d'orgues a les comarques gironines. De les seves mans van néixer orgues tan emblemàtics com el de la Casa de Cultura.

Aragó aporta documents, diàlegs i confessions que sorprenen el lector d'avui, acostumat a una enganyosa normalitat informativa i a les llibertats democràtiques actuals

Llaurar el vers

MIREIA LLEÓ I BERTRAN

La personalitat polièdrica de Roger Costa-Pau (Barcelona, 1966) es descabdella en diferents papers. És poeta, crític, assagista i editor. Aquest és el seu cinquè poemari després de *Perquè res no ha estat maleït* (2002), *En el llarg fendir en la nit* (2004), *I ser d'on no sóc* (2007) i *I en qui, l'ofec?* (2009). El llibre que avui ens ocupa està dividit en tres parts: *Si dic*, *Pell d'aram* i *D'aquí ens ve*, i es clou amb un epíleg d'Anna Carreras.

Les cites de versos d'Agustí Bartra, de Joan Vinyoli, de Vicent Andrés Estellés, entre d'altres, ens assenyalen un possible camí que ens pot mostrar els límits d'aquesta *Cavada pell*. Tan a prop de la paraula escrita i de la paraula dita, Costa-Pau ha conreat la poesia entenent que, en bona part, es tracta d'alimentar i de fer créixer un artifici lingüístic, d'estirar el sentit de les paraules, moltes vegades més enllà dels límits que la normativa gramatical recomana, i tot al servei de la comunicació.

Si Vinyoli escriu des del dubte i la recerca existencial, aprofundint en la reflexió del llenguatge, en la introspecció i en allò que de misteriós té la poesia, també Costa-Pau s'endinsa en l'acte de cavar, de llaurar. La paraula és l'eina, l'eina que dóna lirisme; el paisatge és la matèria primera. Inicia el llibre amb aquests versos:

El poema no brolla únicament en l'insondable / ni tampoc és laberíntic en la seva sang / per bé que sí que deu transitar pels efluvis d'un ignot.

En la primera secció, el poeta plan-teja el mateix fet d'escriure i la relació amb l'art.

...si és l'escriptura / l'acte imminent de ser en el desig: el camp des de l'arrel.

I els versos d'Agustí Bartra, que pertanyen a la quarta elegia d'*Ecce homo* (el llibre en què la consciència del poeta s'encara al desig de viure en

plenitud, des del primer contacte amb la terra fins l'acceptació de la mort) van acompanyats pels de Vinyoli, que obren la segona part del llibre: *Pell d'aram*. Roger Costa-Pau s'hi emmiralla i hi aprofundeix. Cavar la pell per llaurar-la, per fer-ne una altra curosa sembla i obtenir-ne els nous fruits que l'escriptura ens aporta. I des dels sentits aprèn i estima el món i la terra.

Ens endinsem per uns racons on la natura és ben viva, i és a través del dir que l'arbre, els líquens, la pedra, el cingle amb neu i els elements es concreten i mostren la seva força. La sintaxi es perd o es desdibuixa a favor d'un món generador de més vida, de més sonoritat, de més admiració:

De l'areny, del foc; / del blanc i la petja, del fons d'uns llavis brunzents, / la nua flor, de més espera: el sediment; / d'una veu, el cim, de l'ermàs, / de la temença: el preludi; / d'aquí ens ve, / del clam, l'esclat, del cantell: l'orifici; / de la pell cavada de ser de la mar, / d'aquí.

L'última part del llibre, *D'aquí ens ve*, és un llarg poema, amb connotacions amoroses i de vida compartida, que arriben fins l'ara i l'aquí. I com el qui conrea i treballa la terra i s'esforça per estimar-la, per fer-la fecunda i generosa, en Roger Costa-Pau s'esforça

Cavar la pell per llaurar-la, per fer-ne una altra curosa sembla i obtenir-ne els nous fruits que l'escriptura ens aporta. I des dels sentits aprèn i estima el món i la terra

COSTA-PAU, Roger **Cavada pell**

Llibres del Segle
Col·lecció Poesia sèrie Culip
Girona, 2013. 101 p.

també per fer de la paraula un terreny per dir d'una manera despullada, directa, lliure de pressions i d'opressions que l'ofeguin i la converteixin en terra eixorca.

OLIVAS I COLL, JOAN; GRABULEDA I SITJÀ, JOSEP **El cinema a Banyoles**

Quaderns de Banyoles
Banyoles, 2013. 191 p.

El cinema Mercantil projectava el 25 de maig de 1997 la darrera pel·lícula que s'ha vist a Banyoles en gran pantalla. Amb aquest llibre queda recollida la relació de la ciutat amb el cinema, amb les persones que hi van estar vinculades i amb tot el món que gira entorn de les projeccions del setè art.

Memòries del barri xino

ANNA CARRERAS

El periodista Gerard Bagué publica el resultat del projecte presentat a la Beca 8 de Març de l'any 2006. Una crònica social i un retaule històric de caràcter antropològic amb el llenguatge propi d'una tesi. Recorrem una mica d'esma la geografia urbana, la tradició de la prostitució i el llenguatge clar dels llocs, dels fets i de les persones, sobretot les dones públiques. Un report, també lèxic, que es perfà com un vistós diccionari sobre el cosmos bordellenc. El barri xino de Girona, als carrers del Pou Rodó i de la Barca, és matèria primera d'aquest assaig ben documentat que, de vegades, es fa un pèl tediós pel predomini del to periodístic o pel cúmul de fragments de diari. El *barri* viciós no era trajecte per a turistes, com ara, però sí que era espai de trànsit i d'evasió per a molts gironins encallats entre les quatre parets d'una estructura quo-

tidiana grisa i hipòcrita. Els racons del pecat obrien les portes a un altre món, sòrdid però tendre, testimoniats per vint establiments, dues-centes prostitutes, deu mil clients i passavolants anuals. El llibre de Bagué amplia el seu estudi (no viscut) amb les experiències d'escriptors, artistes i periodistes (Pla, Barral, Sagarra, Bertrana) que hi van ser. Les cases de tolerància, plenes de dones errades, convivia amb els convents i les esglésies, plens de dones i homes sants, i això generava una morbositat afegida. Prostitució implica droga, aldarull i disbauxa. Però també anecdotari i homeatge a la daurada postguerra. En una ciutat «molt pendent de la moralitat i del toc de les campanes de les esglésies», el barri tenia de tot: el prostitut homosexual, el Pajarito, el *moissen putero*, les monges amagades entre meques durant la Guerra Civil, la Vedette, els *quinquis* i els delinqüents, les canto-

BAGUÉ, Gerard
La Girona pecadora

Llibres del Segle
(Col. Què us diré?, 32)
Girona, 2013. 175 p.

neres envellides al costat d'una nova generació de prostitutes, les llegendes i els intercanvis. El barri xino de Girona, un micromón capaç d'ordir un llibre distret que hauria pogut aprofundir una mica més en la psicologia de tot plegat i, per què no, un film de la corda neorealista de Visconti.

En el pot petit

XAVIER CASTILLÓN

Més notícies des de Bankrobber. Després d'haver publicat cinc àlbums d'estudi en una dècada, el prolífic músic bisbalenc Jaume Pla, Mazoni, recupera el single com a format breu, però que pot arribar a ser, com en aquest cas, una obra completa i més que suficient. En el món d'Internet, el concepte d'àlbum, hereu de l'antic elapè de vinil, està perdent pes per les noves formes de consumir música, en què funciona millor la cançó independent que una col·lecció més o menys coherent de temes. Jaume Pla ha treballat en aquesta línia des del projecte Paracetamol Music, plantejat com a «regressió a l'època daurada del

single», la dels anys seixanta, a partir d'una sèrie de cançons, breus i directes, que Mazoni ha elaborat com a productor i compositor en col·laboració amb altres músics amics, en una espècie de cadena de muntatge semblant a la de Motown, Stax i la factoria Spector. En el cas de «Magranes molt / Purgatori», el bisbalenc és també l'interpret de dues cançons que denoten una autèntica saviesa pop. La primera, tota una declaració d'amor fruiter, és juganera i té un simpàtic punt psicodèlic. «Purgatori» és més malenconiosa, però també inclou una ferma declaració d'independència personal i acaba amb la força de l'amor incondicional: «T'estimo

MAZONI
«Magranes molt / Purgatori»

(Bankrobber)

CD

sense cap por». En total, són només sis minuts i mig de música, però segurament no es podria dir tant, ni tan ben dit, en un triple CD.

L'home i les seves circumstàncies

GERARD BUXEDA I MAJORAL

Miquel Aguirre, que ha publicat diversos treballs històrics sobre la Guerra Civil a Banyoles, amb *La cortina de saca* s'apropa als anys previs a la contesa bèl·lica des de la novel·la negra.

El protagonista de la novel·la és el jove periodista Baltasar Huerta, fill d'una família conservadora barcelonina, tot i que ell no té una ideologia definida. Huerta se'n va a passar les vacances a Banyoles. És la primera vegada que surt de casa. És tímid, insegur, poruc... i no té una bona relació amb el seu pare.

L'acció se situa en l'any 1933, quan la qüestió agrària es començava a radicalitzar, en una Banyoles que actua com un personatge més: descrita com a ciutat pobre, lletja, mal feta i bruta, els indrets que l'han convertida en una ciutat petitburguesa ordenada, bonica i atractiva apareixen en segon terme.

Allà coneixerà un personatge esmunyedit i excessiu, Germinal Estrada o Josep Agustí Torres, que serà per a Baltasar una barreja de *ciceró* i de pare: li

ensenyarà Banyoles i les persones que mouen els fils de la ciutat des de l'ombra, l'iniciarà en els plaers de la vida i li donarà consells per ser un bon periodista.

Un cop trobat mort en Germinal, Baltasar es mou entre els interessos dels cacics del poble, que l'utilitzen perquè escrigui un article explicant les bondats del pairalisme i la bellesa de Banyoles, i la necessitat que sent d'investigar els indicis que qüestionen el que li diuen i veu.

D'aquesta manera, la novel·la d'aprenentatge passa a un segon terme i la d'idees pren protagonisme. I aquí l'Aguirre novel·lista es troba amb l'Aguirre historiador, i la novel·la negra es fusiona amb la de tesi: els republicans fracassaren en el seu intent de construir un govern fort que garantís l'ordre, la modernitat i la justícia per l'actitud hostil de la dreta i dels anarquistes.

La novel·la destaca en la descripció d'ambients, en l'elaboració de personatges com en Baltasar, en la recreació de l'època en petits detalls i en la dosificació de la informació. En canvi, abusa de

AGUIRRE OLIVERAS, Miquel
La cortina de saca

Universitat Autònoma de Barcelona, Servei de Publicacions
Bellaterra, 2012
220 p.

certs símbols i explicacions, i la narració es ressent quan les creacions d'escenes passen a un segon pla i se'ns expliquen les motivacions dels cacics, que no responen tant a personatges complexos amb els seus matisos com a idees.

Visceralitat de sucre candi

ANNA CARRERAS

Finalista del Premi Casero 2010, la gironina Mercè Saurina (1966) publica la seva novel·la *Com llunes de Saturn*, títol que remet a la seixantena de satèl·lits que acompanyen el planeta i que, malgrat la seva proximitat, mai no es troben. Els personatges tampoc no coincideixen mai, i menys ordint els seus respectius discursos sobre la pèrdua: «La natura ha estat cruel amb nosaltres. La natura, l'atzar i els déus. Com un malefici», diu la narradora per justificar la seva dissort vital a par-

tir del clixé i la llagrimeta. Som davant la fràgil història de l'Alegria, una dona que rememora el passat i explica a la seva filla un amor de joventut encès al llarg dels anys però impossible. El discurs de l'Alegria (àlies Martiri) té lloc durant un viatge iniciàtic, amb tots els ingredients literaris propis de l'encontre amb un mateix, a la manera dels clàssics però sense tant d'estil. La dissertació s'entrecrua (amb massa freqüència) amb el discurs arxiconegut de la Guerra Civil i l'exili, també en present d'indicatiu. Novament

l'anècdota personal-sentimental es fon dins la col·lectiva-històrica. La pèrdua implica contradicció, com la llunyania, ho sabem. La novel·la funciona perquè tracta temes universalment explotats i empàtics amb el lector pilot: el dolor, l'amor platònic, la memòria, l'esperança. A partir de tres parts de desigual extensió, «Terra», «Foc i aire» i «Aigua, només», i d'un estil ingenu que fa dels jocs lingüístics una incomoditat, Saurina relata un viatge en què la comunicació té lloc perquè un d'ells recorda. Les veus deambulen entre els moments de

L'humor com a taula de salvació

JOSEP PASTELLS

L'escriptor anglès G. K. Chesterton deia que només els humils poden riure's d'ells mateixos, perquè l'humor és el reconeixement de les limitacions pròpies i de l'efímer trànsit humà per la vida. El debut literari de Montse Arolas (Salt, 1963) —o, per ser més precisos, de Lola Creus, que aquest és el pseudònim amb què signa unaltrecafemaria.com— revela des de la primera línia que està completament d'acord amb Chesterton i que el seu principal i gens senzill objectiu és arrencar somriures i, si pot ser, riallades dels lectors que se submergeixin en les històries quotidianes de la Lola i la seva amiga Rosor.

No és pas fàcil, això de fer riure amb la intenció de fer riure, però la sobrietat del plantejament narratiu i l'eficàcia de la prosa —fresca i àgil— amb què s'aborden temes tan tràgics com la menopausa oficiosa i la crisi dels 50, exposats mitjançant monòlegs o diàlegs desenfadats entre les

dues amigues, permeten assaborir les pàgines d'aquest llibre amb tanta naturalitat com si tinguéssim la protagonista al davant o hi estiguéssim xatejant pel Facebook i ens parlés de l'addicció al mòbil i als SMS, de les potingues i el tabac, de les mamografies i la depilació, de les obligacions de mare, de les relacions intermitents...

El material literari, creïble i gens forçat, se'ns mostra a través d'una mirada pròpia que no només destaca per la humilitat a què al·ludia Chesterton, sinó també, i sobretot, per una visió sempre optimista de la naturalesa humana, fins i tot dels defectes que ens fan humans. Ja ho sabem, que som fràgils i que els contratemps abunden més que els moments feliços, ve a dirnos l'autora. Precisament per això cal recórrer a l'humor. Perquè, com la vida mateixa, és ple de misteris i paradoxes. Perquè, després de patir, ens permet salvar-nos a través del riure i dels somriures, de llibres com unaltrecafemaria.com, d'escriptores com Montse

CREUS, Lola **Unaltrecafemaria.com**

Curbet Edicions.
Girona, 2013.
111 p.

Arolas —o Lola Creus, tant se val— que han decidit que, més que reflexions profundes, ens convenen unes bones riallades.

silenci i la verborrea cursi: un registre massa monolític que no genera moviment ni misteri. La veu de la narradora frega l'adolescència: l'Alegria, mare, fa servir un llenguatge més propi de la seva filla que no pas d'una dona en plena maduresa. I això, al lector, li fa trontollar la versemblança de la història que llegeix. En acabar el llibre, aquell amor impossible de les primeres pàgines s'ofereix, amb transparència, com una obsessió unidireccional, sense correspondència. Potser amb un parell de centrifugades més i algu-

SAURINA, Mercè **Com llunes de Saturn**

Brau Edicions
Figueres, 2013
98 p.

nes hores de destil·lació, la novel·la s'hauria pogut arrodonir i evitar sentències del tipus «la mutació immutable d'aquella veritat certa».

Quina fauna!

SEBASTIÀ ROIG

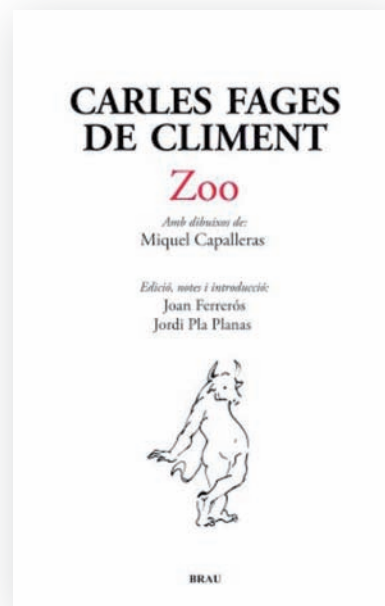
L'exposició del centenari Fages inclou alguns dels dibuixos del pintor Miquel Capalleras, àgils, senzills i de traç ràpid, que havien d'il·lustrar el llibre *Zoo*. El projecte s'inspirava en els bestiars medievals i en els de Josep Carner, però, en aquells moments, als epigrames originals se'ls havia perdut la pista.

Al cap d'una dècada, l'obertura dels arxius fagesians ha permès retrobar aquest reguitzell de poemes breus i irònics, escrits entre 1966 i 1968, on cacatues i búfals, ximpanzés i lèmurs, minotaures i ocells de paper s'agermanen gràcies a la sornegueria habitual de l'autor.

Tot i que el volum recuperat ja era quasi a punt d'anar a impremta, els editors han volgut incorporar-hi uns

quants versos desestimats. Això, a part de concedir més protagonisme a algunes bestioles, ens ajuda a intuir com funcionaven els mecanismes creatius i associatius del poeta.

La majoria dels resultats lírics són més que reeixits, tot i que cal advertir que alguna rima recorda aquella cançó on els Blur aparellaven el Prozac amb Balzac. Aquí van de bracet Anníbal i un caníbal, un zoo i Fernando Poo, un lleopard i Pere Quart... Malgrat la presència d'aquests aires pop i col·loquials, al llarg del recull hi predomina la veu del Fages més culte, elevat i neonoucentista. No és rar que, en ocasions, el lector necessiti l'ajut de les notes per endevinar la referència mitològica, històrica o coetània amagada entre els becs, les potes i les cues d'aquesta fauna divertida, plural i exòtica.

FAGES DE CLIMENT, Carles
Zoo

Col·lecció Les Closes, 4
Brau Edicions. Figueres 2013
130 p.

LÓPEZ DE VIÑASPRE, JON
L'increïble home bala
(i altres relats filosòfics)

Editorial Palamedes
Girona, 2013, 174 p..

Aquest recull de contes vol transportar-nos a «universos imaginaris» que, amb aparent quotidianitat, ens mostren «qualsevol racó del món i de la vida». L'autor de «Les flors de Matmata» ens presenta ara un conjunt de relats carregats d'ironia.

PAGÈS JORDÀ, VICENÇ
La lletnia viatgera

Il·lustracions: Riera Calabús, Joan
Editorial: Estrella Polar
Barcelona, 2013, 32 p..

Viure en un hort pot ser força avorrit. Si més no, això és el que en pensava una lletnia, indiferent al sol, a la pluja i a la quotidianitat hortícola. La solució la va trobar en una sèndria molt ben connectada que li va permetre visitar llocs al·lucinants.

CORTÉS I GINER, EVA
Remedios Varo i Uranga

Arola Editors. Tarragona, 2013. 192 p.

Als 50 anys de la mort de Remedios Varo (1908-1963), Eva Cortés publica una adaptació de la seva tesi doctoral que descriu els anys que la pintora, nascuda a Anglès, va passar a París amb els surrealistes d'André Breton i els primers anys del seu exili a Mèxic, amb la culminació d'un estil creatiu propi que la fan única.

ART I CULTURA

Alberto Oller Garriga. Figueres: Circus Arts Foundation, 2013, 120 p.

BOADAS, Joan; IGLESIAS, David. *Girona, història en relleu*. Girona: Ajuntament de Girona / Efadós, 2012, 160 p.

FALGÀS, Jordi (ed). *Athenea 1913: El temple del noucentisme*. Girona: Fundació Rafael Masó / Úrsula Llibres, 2013, 191 p.

JAILE BENÍTEZ, Josep Maria (ed.). *La mà amiga: Homenatge a Josep Maria Benítez i Mariano (1899-1993) en el seu XX aniversari (1993-2013)*. Girona: Sant Julià, 2013, 382 p.

TREMOLEDA, Joaquim; PLA, Jordi; PUIG, Manel. *La basílica de la Llum de Castelló d'Empúries*. Girona / Castelló d'Empúries: Diputació de Girona / Bisbat de Girona / Ajuntament de Castelló d'Empúries / Basílica de Santa Maria, 2013, 175 p.

LA BASÍLICA DE LA LLUM de Castelló d'Empúries. Textos: Josep Tremodola, Jordi Pla, Enric Pla. Fotografies: Manel Puig.

CIÈNCIES NATURALS I MATEMÀTIQUES

CARRASCO, Félix. *Pràctiques de laboratori d'enginyeria de processos*. Girona: Universitat de Girona, 2012, 155 p.

GILES, Howard [et al.]. *Successful Aging: A Communication Guide to Empowerment*. Bellcaire d'Empordà: Aresta, 2013, 146 p.

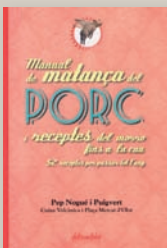
ECONOMIA I EMPRESA

TORRENT-SELLENS, Joan (ed.). *L'empresa gironina a l'economia del coneixement: noves fonts de productivitat i competitivitat?* Girona: Universitat de Girona, 2013, 317 p.

ENSENYAMENT

ALEMANY, Luisa; MARINA, José Antonio; PÉREZ DÍAZ-PERICLES, José Manuel; PELLICER, Carmen; ÀLVAREZ, Beatriz; TORREJÓN, Juan Luis. *Aprender d'emprenedor: Com educar el talent emprenedor*. Barcelona: Planeta, 2013, 127 p.

GASTRONOMIA I CUINA

NOGUÉ I PUIGVERT, Pep. *Manual de matança del porc i receptes del morro fins a la cua: 52 receptes per passar tot l'any*. Girona: La Bonica Edicions, 2013, 116 p.

HISTÒRIA I BIOGRAFIA

CATEURA I VALLS, Xavier (ed.). *Una història poc coneguda del Montseny: Il·lustres estadants del mas la Figuera*. Joan Maragall, Josep Pijoan, Lluís Millet, Amadeu Vives, Lluís Via... al pla de la calma. Sant Vicenç de Castellet: Farell Editors, 2013, 358 p.

LITERATURA

ALBERT, Nora; MORETO ALVARADO, Laia. *Punta Galera*. Girona: Curbet Edicions, 2013, 98 p.

ALONSO CROZET, Nicolás. *El llibre gegant dels gegants* [il·lustracions de Carles Arbat Serarols]. Figueres: Brau, 2013, 22 p.

BOU JORBA, Anna. *L'última mohicana: «Mòhigunixwaw wijoni»*. Girona: Curbet Edicions, 2013, 76 p.

CAMPS MUNDÓ, Carles. *La runa de la veu*. Girona: Llibres del Segle, 2013, 57 p.

CASASSES, Enric. *A la panxa del poema en prosa que no hi neva ni hi plou* [edició de Cèlia Nadal]. Barcelona: Tria, 2013, 130 p.

FONTCLARA I GENÍS, M. Mercè. *Canyella amb espiga*.

Figueres: Brau, 2013, 203 p.

Grup d'Empordanesos i Empordaneses per la Solidaritat. *Una pedra a la sabata*. Figueres: Brau, 2013, 150 p.

HALAC, Ariel. *No havia que hacer negocios con argentinos*. Figueres: Calígraf, 2013, 178 p.

PERES I ROMERO, Gemma. *Des de les rajoles* [il·lustracions d'Ariadna Gabarró]. Girona: Curbet Edicions, 2013, 80 p.

SUNYER I AIMERIC, Salvador. *Som un vidre trencat: Poemes per a la independència*. Girona: Curbet Edicions, 2013, 60 p.

VITALE, Carlos. *Quadern de l'Escala* [fotografies de Jaume Salvat; il·lustracions de Marc Vicens]. Bellcaire

d'Empordà: Vitel·la, 2013, 43 p.

POLÍTICA

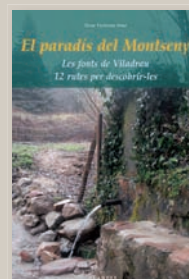
BOSCH I CUENCA, Pere. *La guerra de l'arròs: conflictivitat agrària i lluita política al Baix Empordà (1899-1909)*. Lleida / Alguaire: Universitat de Lleida / Patronat Municipal Josep Lladonosa, 2013, 256 p.

GINESTA PORTET, Xavier. *La Catalunya del plebiscit: el futur està en joc. De l'onze de Setembre al 25 de novembre* [pròlegs de Carme Forcadell i Ramon Miravittas]. Girona:

Curbet Edicions, 2013, 161 p.

TERRITORI

FARRERONS VIDAL, Òscar. *El paradís del Montseny: Les fonts de Viladrau. 12 rutes per descobrir-les*. Sant Vicenç de Castellet: Farell Editors, 2013, 127 p.

SOLER I HERNÀNDEZ, David; PALLÍ I BUXÓ, Lluís; BRUSI I BELMONTE, David. *Geologia de les Guilleries i el Collsacabra: 4 itineraris pel sector gironí*. Girona: Universitat de Girona, 2013, 148 p.

El reconeixement internacional de l'obra de Claudi Casanovas i Sarsanedas (Barcelona, 1956) es va fer palès l'any 1992 quan li varen donar el Gran Premi en el concurs internacional de Mino, al Japó, possiblement el guardó de més prestigi atorgat a un ceramista. En Claudi és una persona reflexiva i profunda, que estima el silenci per treballar tant les matèries artístiques com per reflexionar i escriure, i que parla amb un suau i amical to de veu. El seu metre noranta el fa evident, tot i la seva proverbial discreció. Hem estat parlant a casa seva, al terme municipal de Riudaura.

La força de Claudi Casanovas

JOAN SALA > TEXT

JORDI PUIG > FOTOS

El seu avi patern era l'escultor Enric Casanovas, un dels millors representants del noucentisme en el nostre país. L'altre avi, Ramon Sarsanedas, era lacador, és a dir, que pels dos costats familiars hi ha hagut antecedents de dedicació a la pràctica de diverses arts plàstiques.

Quan tenia tres anys la família es va desplaçar a viure a Olot, i es pot dir que hi ha viscut sempre. Va aprendre a fer anar el torn al convent dels caputxins d'Olot, amb el pare Marià Oliveras, i a l'Escola de Belles Arts de la ciutat. Es va formar, més endavant, en el taller de Joan Carrillo. Un cop acabat el batxillerat es va matricular a l'Institut del Teatre i a l'Escola Massana. Aviat va deixar els dos centres per aprofundir en la pràctica de la ceràmica al taller que tenien Jaume Toldrà i Kim Montsalvatge a Cerdanyola del Vallès, on hi havia un forn d'alta temperatura, especialitat poc freqüent entre els pro-

fessionals del ram, i que de fet l'havien apres, una mica indirectament, a partir dels ensenyaments de Llorenç Artigas. A Cerdanyola feien ceràmica utilitària de qualitat, inspirada en les *Arts and Crafts* i en els preceptes de W. Morris i també en els ensenyaments de Bernard Leach, el ceramista que fa de pont entre Orient i Occident.

Vol fer especial esment al paper que va tenir Xavier Codina en els seus inicis, amb qui compartí il·lusions i projectes. Casanovas va ajudar Codina a fer un primer forn, a l'estil de Llorenç Artigas. Per circumstàncies familiars Codina va deixar la ceràmica, però, tot i això, Casanovas assegura que en va rebre una influència decisiva en aquella etapa. De llavors, Codina encara comercialitza una gerra de ceràmica que va encarregar a Casanovas per a la firma Ratafia Russet.

Recorda que el seu primer encàrrec important va ser un plafó per a l'escola Frederic Mistral, de Barcelona,

Monument als Vençuts, 2004. 4 x 4 x 3 metres.

quan encara no tenia ni estudi ni forn, i va haver de treballar, una mica precàriament, en el garatge del seu pare. Ja la primera peça era d'unes considerables dimensions, de 40 m², i aquesta grandiositat ha estat una constant en tota la seva obra posterior. Va fer el primer encàrrec pensant que aguantés, ja que s'havia de col·locar en un lloc on passaven moltes persones, entre les quals molts de nens, que no són, generalment, gaire curiosos. El que mai va sospitar va ser que el mural seria totalment destruït, al cap dels anys, pel mateix centre per fer obres d'ampliació: un contrasentit que en aquest pobre país ja no ens estranya.

Les grans dimensions dels seus treballs —diu— el depassen, però sempre els acaba fent així: la seva obra tendeix a voler sobrepassar l'escala humana.

Tenim davant nostre, mentre parlem, una petita escultura d'un nu femení fet pel seu avi, de formes suaus,

> El primer encàrrec important va ser un plafó de 40 m². Aquesta grandiositat ha estat una constant en tota la seva obra posterior

que respira mediterraneïtat. Quan en Claudi la mira hi veu una gran monumentalitat, efecte que —diu— no li ve de les dimensions sinó de les proporcions. Passem a parlar de les mides d'algunes obres escultòriques, com les col·locades en rotondes d'arreu del país, que no s'aguanten estèticament. No sempre un bon projecte de mides reduïdes es pot passar a una altra escala.

Evolució

Ha fet moltes ceràmiques que es poden incloure dins de sèries, i que tenen uns resultats molt diversos, per bé que diu que li sembla que sempre està fent la mateixa peça de maneres diferents. Va aprendre a fer ceràmica tornejada i simètrica, coberta per esmalts, i ha volgut sortir tant de la simetria com dels esmalts que ho cobrien tot. Ha ressaltat el valor del material, que tant aprecien les cultures orientals, saviesa que admira. D'aquell entorn cultural, té algun bon amic ceramista, sobretot al Japó. Sense ni pretendre-ho, la seva obra sembla que reproduïx la textura de la greda volcànica: ha estat un resultat que ha sortit involuntàriament a partir de l'estudi de l'expressió de la matèria utilitzada.

S'ha fet sempre els forns, i ja en porta una desena, bastits en cada cas en funció de les necessitats de les sèries. Així, quan va fer els plafons titulats *Les blanques, monjoies per l'Odisseu*, havia d'emprar unes dimensions

Rojà (blocs) 2002. 90 x 73 x 153 cm.

que en res no s'assemblaven a les dels grans *Blocs*, o a les formes cúbiques del *Camp d'Urnes*, unes ceràmiques en forma de roques, que a més es podien obrir per la meitat i contenien dos lòbuls, com el crani humà.

L'any 2004 va guanyar el concurs convocat per l'Ajuntament d'Olot per fer un *Monument als Vençuts*. Va ser un projecte molt meditat, més del que ja fa sempre, ja que la càrrega emocional que representava l'encàrrec era de molta responsabilitat. Li va representar una catarsi personal, en la qual va abocar tot el seu saber. Va concebre un cub de formigó de 4 x 4 x 3 metres, que conté un altre gran cub de ceràmica, que pesa 10 tones i que només resulta visible per un petit espai que queda entre les arestes. El resultat és d'un gran impacte. Per coure la monumental peça central de ceràmica es va haver de fer un forn que, de fet, només ha utilitzat una sola vegada.

> *Les grans dimensions dels seus treballs —diu— el depassen, però sempre els acaba fent així*

Els darrers treballs

Troba el dibuix massa immediat, en el sentit que el traç que es fa sobre el paper ja és definitiu. Diu que necessita intermediaris, és a dir, que entre la concepció d'una forma i el resultat final hi intervinguin processos més o

menys llargs i complicats. La ceràmica és un típic cas d'això, ja que, a més de tota la manipulació hi ha el pas pel forn, que pot portar moltes complicacions, sobretot en peces de la complexitat formal que fa aquest ceramista.

Abans de començar una sèrie de gravats va voler estudiar el seu grafisme. Va omplir llibretes de traços, agafant un bolígraf amb cada mà i omplint els papers de gargots. Després de dies de feina els va estudiar, observant les ratllades, les incisions, tots els elements que també sortien en les superfícies de les seves ceràmiques. Va ser l'inici d'una sèrie negra d'aiguaforts, entintats com a linòleums.

En aquesta mateixa línia, va exposar l'any passat a la Fundació Valvi de Girona la sèrie titulada *La Calma, gravats per a un paisatge*, que havia acabat l'any 2009 i va ser el resultat de dos anys d'intens treball en aquest llenguatge bidimensional. Deixà, mentres-

Apareguda. 51 x 50 x 66 cm.

Mare negra. 63 x 63 x 58 cm.

tant, la ceràmica, material amb què havia treballat intensament en el projecte del *Monument*. Va haver de muntar un tòrcul de grans dimensions, ja que els aiguaforts són enormes: de 154 x 128 cm i 220 x 178 cm. No hi ha tòrculs per imprimir planxes d'aquesta magnitud. Els temes exposats eren tres vistes de l'escorça dels roures centenaris de la vall d'Hortmoier; dues vistes de còdols, provinents del fons de la riera de Bianya; i tres vistes més del creixement d'una ombra damunt d'una roca de granit d'Ulldeter. No podem deixar de constatar que els grafismes d'aquestes proporcions adopten tota una altra dimensió expressiva.

El seu darrer projecte són unes peces de formes arrodonides titulades *Lluna Nova*, que el passat abril va portar a Londres, a la exgalèria Besson, actualment Erskine, Hall & Coe, on exposa regularment des de l'any 1988. Són peces que semblen retornar als inicis i

> Ha fet moltes ceràmiques que es poden incloure dins de sèries, i que tenen uns resultats molt diversos, tot i que li sembla que sempre fa la mateixa peça sota diferents formes

empalmar amb la sensualitat mediterrània que van tenir les escultures del seu avi. Els volums arrodonits —que

semblen caps, fruites, ous, còdols...— suggereixen feminitat, fecunditat. És difícil de calcular la quantitat d'hores de treball que aboca a la seva activitat artística. Només sap dir-nos que s'hi dedica a temps complet.

En la sèrie *Lluna Nova* és la primera vegada que utilitza una metodologia que considera escultòrica en el sentit de primer fer un esbós de petites dimensions, i després passar-ho a les proporcions desitjades. En ceràmica, habitualment, es treballa directament fent la peça, que si surt reeixida s'aprofita i, si no, es torna a la pastera.

La seva obra està representada en els millors museus del món, i no hem d'oblidar que Casanovas és, de ben segur, un dels principals representants de la ceràmica contemporània. I el tenim vivint discretament al costat de casa.

Joan Sala.

taller de creació

JOCS D'ESTIU

Pau Guinart. (l'Escala, 1983) ha estudiat història i filosofia a Girona, tragèdia grega a Anglaterra i cinema als EUA. Ha escrit diferents dietaris de viatge, d'entre els quals destaquen *Dos en un Burro. Per Catalunya en carro* i *Fragmentari de Nova York*.

Passatge Alzina

El passatge Alzina era un carrer estret i sense sortida, un cul-de-sac sense asfaltar. Cada nit d'estiu, havent sopat, els nens i nenes deixàvem enrere les nostres cases i sortíem corrent en busca de diversió. Els límits d'aquell carrer eren els límits del nostre món.

La il·luminació era tènue fins al punt que les estrelles es fonien amb les faroles, i aquestes amb les cuques de llum que poblaven el solar adjacent al carreró. Els nens, romàntics amb instint caçador-recol·lector, arreplegàvem totes les cuques que podíem i les regalàvem a la nena que ens agradava com si li estiguéssim oferint un bocí d'univers. Eren els anys vuitanta, i en aquell temps no hi havia ni videojocs, ni mòbils, ni *tablets*, ni... ni tinc 30 anys i ja semblo un iaio...

Bronzejats, sempre en pantalons curts i sabates Victoria enfundades en uns peus sense mitjons, teníem les cames plenes de rascades i picades de mosquit que no notàvem. De dies es podia jugar a atrapar, a l'un dos tres pica-paret, a la pesta alta o a qualsevol altre joc inventat, però de nit només hi havia una possibilitat: l'*escondite*.

De sobte es feia el silenci. Algú amb veu d'escolanet començava a comptar acceleradament: «un dos tres quatre cinc sis set vuit nou deu onze dotze»... Quan arribava a cinquanta es girava i es trobava el carrer completament desert. Camina valentament, amb cautela. Algun somriure fugaç tensava l'ambient. En el moment que s'havia allunyat suficientment del pi contra el qual havia comptat, sentia uns passos nerviosos i, en tombar-se: «Un dos tres, salvat!» Algú havia aconseguit la redempció. Al cap de poc, al primer a ser descobert li tocava «parar» en la següent partida. La simplicitat era un requisit elemental en aquelles edats.

Cada nit, religiosament, passava un carret de gelats que s'aturava just a l'entrada del carreró, només per a nosaltres. Recordo una vegada que, corrent a amagar-me, vaig perdre una moneda de dues-centes pessetes que els meus pares m'havien donat amb inusitada generositat per

> **Il·lustracions: Gemma Rigau.** Sóc de Girona, on actualment visc i treballo. Faig de vetlladora i de docent en tallers d'arts plàstiques, però a les tardes sóc a Barcelona, estudiant el postgrau d'il·lustració creativa a Eina. Vull professionalitzar-me com a il·lustradora. Tinc un blogspot en què es poden veure els meus treballs: gemmarigaudellobet.blogspot.com.es.

comprar-me un gelat i quedar-me el canvi. Era una *rara avis*, se'n veien molt poques, i lluià com cap altra moneda que hagués vist mai. En algun moment devia caure a terra i es devia confondre entre la pols i les pedres, o potser algú se la va trobar i no va poder reprimir el desig de quedar-se-la. Mai no ho vaig saber. Sempre més hi he pensat.

També recordo una vegada que, desafiant les regles del joc, un nen petit i taciturn va decidir anar més enllà del carrer per sortir a buscar un amagatall a l'espai exterior, a la *terra incognita*, més enllà de les columnes d'Hèrcules, on s'acaba el món i comencen els monstres.

Però de seguida es va adonar que l'univers perdia sentit fora del carrer, i va tornar amb la cua entre cames.

Així transcorrien les nits d'estiu de la nostra infància: amb total despreocupació i absència d'obligacions. Només amb una lleu intuïció que la vida podia consistir en quelcom més que allò i allà; que potser en algun moment, encara molt llunyà, el món podia deixar de ser un joc, un entreteniment, per convertir-se en un assumpte complicat i seriós: una cosa de grans.

Pau Guinart.

Un joc innocent per sobreviure

Ens hi passàvem el dia, des del matí fins al vespre. Enfonçàvem les mans als sacs de cigrons i de mongetes del ganxet. Omplíem bosses de cartró triangulars de fideus de l'1, del 2, del 3, o del zero zero, que eren els més fins i els que, si et quèien a terra, se't feien més difícils de recollir perquè s'escampaven arreu i s'amagaven darrere dels sacs de detergent: l'Omo, també a granel, com els fideus i el granís.

Ens amagàvem al racó de sota el taulell i posàvem l'escala de quatre escalons de fusta vella al davant, i fèiem barraqueta per despistar qui volgués saber on ens havíem posat. Arraulides al forat, llepàvem estrep prèviament marejat pel canutillo de sidral. Si el paper taronja quedava massa remullat es trencava i ens havíem d'espolsar el sidral del pit, i el que ens quedava a les mans el llepàvem amb la llengua negra d'estrep.

Quan sentíem el timbre sortíem de l'amagatall i ens enfilàvem a l'escala per despistar. Si la clienta volia alguna cosa que s'hagués de pesar, molt millor: cent grams de fideus del tres, tres unces de farina, sis unces de sucre. Si calia despistar colònia ja era una altra cosa: havíem de cridar l'àvia i després ja només servíem per aguantar els pots de plàstic amb què es mesuraven les quantitats: dos-cents cinquanta mil·lilitres era el que es venia més sovint. S'havia d'anar

amb compte de trabucar-la bé a l'ampolla de vidre de la clienta. Si se'n vessava a sobre el taulell hi passàvem la mà i ens posàvem Lavanda Puig o el Royal Ambrée a darrere el clatell i ja fèiem olor per tot el dia.

Quan se'ns acabaven els jocs de botiga i estàvem cansades de llepar estrep, xupa-xups i piruletes, quan ja havíem mastegat un parell de boles de xiclets dels de la màquina del carrer, si era l'estiu, agafàvem la bossa de carculles i el pot de cola i decoràvem les caixes de Maderas de Oriente de la casa Legrain París. Quan acabàvem les tornàvem a deixar a la lleixa de les colònies i els sabons i en canviàvem l'etiqueta: en lloc del preu que tenia n'hi posàvem un altre deu pessetes més car. Serien els dos duros que hi guanyàriem el dia que uns turistes, segurament francesos, comprarien la caixa, amb un mig somriure esqueixat mentre l'àvia els aniria dient: «*Muy bonitas, son de la playa del Estartit*».

Eren els anys seixanta, i el que en dèiem el món era el que vàiem d'esgallimpanta a les Notícies i al Nodo. El nostre, de món, era a la botiga i al carrer, i quan començava el bon temps, les hores es desplaçaven als horts del tamarigar, a la mota, la resclosa i la branca que duia l'aigua fins al safareig on les dones encara rentaven els llençols. Un dels jocs més innocents era el de llençar qualsevol cosa que surés —un plàstic, un barcot de

Mercè Font. Torroella de Montgrí, 1961. Professora de Secundària. Autora de la novel·la *L'ajudant del metge* (Edicions de l'Albí). Ha publicat poesia i teatre i ha col·laborat en diferents revistes, com *Gavarres* i *El Montgrí*.

els punyeters llençols. I les arrugues? Què passarà amb les arrugues? Com se'm podia acudir comprar llençols de cotó cent per cent? Perquè el que està clar, claríssim, és que a l'estiu no es pot planxar. Fer-ho és un greu risc per a la salut. De qui planxa, sobretot. Quina sensació em produiran aquestes arrugues quan em posi al llit? Seran els primers llençols amb efecte exfoliant de la història de la humanitat? Em llevaré amb la pell fina d'una criatura de mesos? Potser sí, una pell renovada i una cara envellida de donar voltes tota la nit intentant esquivar les arrugues dels llençols que se'm clavaràn per tot el cos com agulles fines. Aquesta part potser no caldrà posar-la a la publicitat. De fet, estic segura que no tothom té aquestes manies a l'hora de dormir. Ja en veig l'anagrama: «Llençols pell nova. Rejovenixen la teva pell mentre dorms». O alguna cosa així. Del fet que només et rejovenixin la del cos, de pell, tampoc no caldrà fer-ne esmena, no fos cas que encara em fotessin una demanda per publicitat fraudulenta. Ja hi pensaré després, ara fa massa calor per pensar. I estic de vacances. No es pot pensar gaire quan s'està de vacances. Potser havia d'haver canviat els filferros on estenc la roba. N'hi havia algun que tenia rovell. No hi havia caigut, en això! A veure si encara hauré de tornar a posar tota la roba a la rentadora. Seria un bon problema, a més. Mai no he estat capaç de treure les taques de la roba. Com a

molt, hi un producte d'aquells que prometen miracles i que, finalment, fan el que poden, normalment res de res, amb les taques. Sí, potser hauria d'estar valenta i sortir. Però s'està tan bé a la fresqueta de la cuina... El que està clar és que m'hauria de posar les ulleres de sol per sortir. El reflex de la llum de l'astre rei als llençols blancs, blancs, blancs, em deixaria ben enlluernada. Segur. Però, potser, sortir uns minuts no seria tan perjudicial... Potser agafaria una mica de color a la cara. I em quedarien les marques de les tires de la samarreta? Hauria d'anar tot l'estiu amb la mateixa. Perquè les marques no fessin lleig, vull dir. Me'n podria comprar unes quantes d'iguals, de la mateixa forma però en diferents colors. Sí, seria una bona solució. Vaja, per sobre de la teulada del garatge es veuen venir uns núvols. Amb una mica de sort seran núvols de tempesta. M'agraden les tempestes d'estiu. Aquelles que cauen a la tarda, curtes i intenses. Bé, si són llargues tampoc no hi fa res. Però que siguin a la tarda. Això sí. Això és important. Veure-les caure des del sofà. Doncs sí, sí que són núvols de tempesta. Ja han tapat el sol. Ja cal que m'espavili a recollir la roba. A veure si encara se'm mullarà! Mira, la veïna també surt a recollir la seva!

—Hola, Maria Rosa. Que bé va l'estiu per eixugar roba, no trobes?.

Montse Arolas.

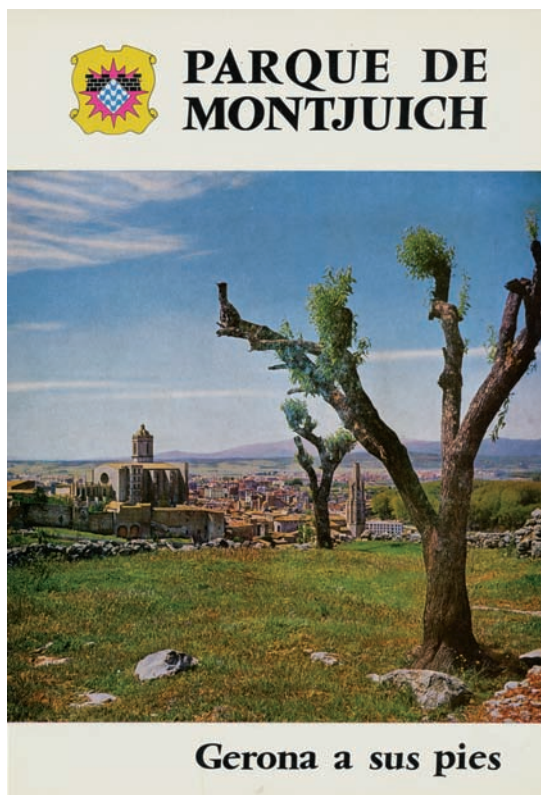
L'impossible Parador de Turisme

La història del Parador Nacional de Turisme de Girona és com el joc dels disbarats. N'hi ha prou amb llegir el vaivé dels titulars dels diaris al llarg de quatre anys per comprovar-ho.

La primera referència al Parador és una carta de l'alcalde Josep Bonet Cuffí, del 9 de juliol de 1971, per fer arribar al ministre Alfredo Sánchez Bella «*los planos de posible emplazamiento en Gerona de un Parador Nacional y una relación de fotografías del castillo de Montjuïc*». Tècnics del Ministeri visiten Girona, recorren la ciutat i emeten un informe a la vista del qual el Ministeri, el 2 de juny de 1972, manifesta al nou alcalde, Ignasi de Ribot, que ha triat Montjuïc per construir-hi el Parador. L'Ajuntament, el 4 d'octubre següent, agraeix al ministre la decisió d'instal·lar el Parador «*en el paraje de Montjuïc*». El 12 de febrer de 1973 el ministre visita el castell i afirma rotundament que s'hi construirà el Parador.

Nou mesos després, el novembre del mateix any, l'Ajuntament fa un gir de cent vuitanta graus: sosté que el Parador s'ha d'ubicar al Barri Vell de Girona. S'entaula una guerra amb Fernando Vilallonga, promotor de la urbanització de Montjuïc, i Josep Pla, en un famós article, desvela cruament els interessos del promotor. Per oposar-se a l'opció de Montjuïc, que compta amb un terreny lliure de propietat municipal, es busca desesperadament un immoble del Barri Vell: el Palau Episcopal, el Seminari, els Maristes, Sant Domènec, l'Hospital Militar, el Cor de Maria i, per damunt de tots, la Pia Almoina. Però aquesta última proposta es frustra quan compra l'edifici el Col·legi d'Arquitectes. El desembre de 1974, J. Víctor Gay es pregunta «*si con tanto ir y venir y tantas opiniones, lo que al final lograremos será que Gerona se quede sin Parador*». La resposta la dona Pep Fernández el 24 d'octubre de 1976: «*La esfera oficial de Girona sigue enzarzada en la dialéctica de los galgos y podencos. Es algo así como la versión turístico-hotelera de la Parrala*».

Del Parador no se'n cantarà mai més ni gall ni gallina. Per resumir-ho amb una altra dita castellana, «*entre todos la mataron y ella sola se murió*».

«El ball de titulars»

- «*Gerona tendrá Parador Nacional en Montjuïc. Inmediatamente será convocado el concurso de anteproyectos*» // *Los Sitios*, 13.3.1973
- «*Aprobada la construcción de un Parador de Turismo. Falta determinar su ubicación*» // *Hoja del Lunes*, 14.11.1973
- «*La Pia Almoina, Parador de Turismo. Este es el propósito municipal*» // *Los Sitios*, 3.12.1973
- «*La extraña guerra por el Parador de Girona*» // *Tele/eXprés*, 7.5.1974
- «*Ofensivas y contragolpes en torno al Parador de Girona*» // *Tele/eXprés*, 9.5.1974
- «*Todavía no se conoce el emplazamiento del Parador Nacional de Turismo*» // *Hoja del Lunes*, 20.5.1974
- «*El Ministerio mantiene su propósito de construir un Parador de Turismo. La decisión firme, incluida su situación, se tomará en breve*» // *Los Sitios*, 7.7.1974
- «*¿Se quedará finalmente la ciudad sin esta obra?*» // *Hoja del Lunes*, 30.12.1974
- «*El Parador, parado*» // *Mundo Diario*, 24.10.1976

Les discussions i el desacord sobre el lloc d'ubicació van frustrar la promesa construcció de l'equipament hotel·ler a Girona

«La denuncia de Josep Pla»

«Hay un grupo de gerundenses —crematísticamente importante— que ha hecho una urbanización en la montaña de Montjuïc, es decir, en la parte norte de las murallas y de la ciudad de Gerona, o sea en el espacio que ocuparon las tropas de Napoleón cuando sitiaron Gerona y la obtuvieron. En este espacio se está formando una urbanización, al frente de la cual está el señor Vilallonga.

Ahora, a pesar de que el lugar geográfico es para nosotros importante, no puedo comprender que en el mismo se haya producido una urbanización —que conozco más o menos— tan enormemente suburbial. Llegaron a mis oídos las noticias de la urbanización en el sentido de que se produciría allí un supermercado que sería el más importante del mundo y un aparcamiento de coches de unas características desorbitadas. ¿Por qué no dijeron que en Montjuïc se comería de una manera discreta y, caso de hacerse un hotel, se dormiría de una manera tranquila y sosegada? Se dijo, sí, que desde el lugar de la urbanización se dominaba un gran paisaje, cosa que no les interesa ni siquiera a sus autores y todavía menos la historia de los sitios de Gerona. Lo que les interesaba, en su negocio particular, era el parador, pagado, naturalmente, por el Estado, o sea, con el dinero de los particulares.

La creación en la vieja Gerona de un parador de turismo hubiera podido arreglar muchas cosas (...)

Y ya lo ven ustedes: no ha sido posible ni poniéndose de acuerdo sobre lo que debería hacerse. Ahora se trata de arreglar la montaña de Montjuïc y dejar de lado la única cosa que tiene un absoluto y cierto rendimiento para la ciudad: el casco antiguo. Nos encontramos, pues, ante la fuerza de un grupo capitalista, es decir, ante el desorden y la anarquía total. Si se hubiera podido producir la colocación en la ciudad vieja de Gerona de un parador se hubieran podido arreglar muchísimas cosas de este casco, que es lo que desearía hoy la gente más cultivada de la ciudad y una gran parte de la ciudadanía. Y ya lo ven ustedes: el grupo a que aludíamos está empeñado en poner el parador en Montjuïc, contra todos los intereses de la ciudad».

JOSÉ PLA
Destino, 18.5.1974

GUSTAVO ADOLFO TORRES

>> La Pia Almoína.

«L'opció de la Pia Almoína»

«La “Pia Almoína”, aunque encarada al norte, en la zona de comedores, está a mediodía en la que podría ser una zona de habitaciones. Tiene una vista espléndida desde el segundo piso, dispone de aparcamiento interior para un conjunto de una docena de habitaciones, y estaba dentro de la línea de restauración de edificios que ha emprendido el Ministerio. El edificio será dotado de salas de conferencias y convenciones de las que prácticamente carece la ciudad, y se pretende que tenga a través de su relativamente corto número de habitaciones una gran rotación de clientela, con el fin de favorecer al máximo los comercios de la ciudad».

Los Sitios
Girona, 23.12.1973

«L'opció de Montjuïc»

«Creemos que a la ciudad le importa solo relativamente el emplazamiento concreto del Parador, siempre que éste se construya y que realmente sea un elemento promotor de Gerona.

La idea que se tenía del Parador en Montjuïc era de un mínimo de cien habitaciones, llegándose a citar la cifra máxima de 150, con capacidad para trescientas personas, con suficientes salas para reuniones, convenciones y esta serie de actos que realmente tampoco pueden celebrarse actualmente en Gerona, como no sean en la Casa de Cultura, además de una red de establecimientos dedicados a la venta de artesanía gerundense, un amplio espacio de aparcamiento, etcétera».

J. VÍCTOR GAY. Hoja del Lunes
Barcelona, 25.2.1974

>> Sala La Planeta,
a Girona.

Les arts escèniques a Girona

Una **bomba**
a l'Escala

Buscant niu: cinc històries
de **nouvinguts**

Edita: Diputació de Girona | Fundada el 1856 | Segona Època

REVISTA DE GIRONA

NÚMERO ACTUAL

NÚMEROS ANTERIORS

HEMEROTECA

NORMES DE REDACCIÓ

PUNTS DE VENDA

Crèdits ■ Contacte

Exportacions gironines

El número 279 de la *Revista* és ple de continguts que poden ampliar-se i complementar-se a la nostra hemeroteca digital, on es poden fer cerques a tots els textos publicats entre l'any 1955 i el present. Per exemple, el dossier, coordinat per Oriol Puig i dedicat a les exportacions gironines, es contextualitzarà molt millor si ens remuntem trenta anys enrere i llegim, al número 112, l'article que Víctor Pou, llavors director executiu del Patronat Català Pro Europa, va titular «L'economia gironina davant el Mercat Comú». Pou destacava que, el 1983, el 70 % del volum total exportat a la nostra demarcació anava destinat a països europeus. Més recentment, al número 274, el mateix Oriol Puig es referia al llibre *Cent anys d'economia a les comarques gironines*, editat per la Cambra de Comerç i, entre altres curiositats, apuntava que «entre 1850 i 1915 la majoria dels taps de suro fabricats al món sortien de manufactures gironines».

Un altre argument destacable del darrer número és el centenari del naixement de Salvador Espriu, de qui ja van

parlar Vicenç Pagès al 278 en els seus Clàssics Revisitats, i Sebastià Goday al 228 en «Dues epifanies de Salvador Espriu a Santa Coloma de Farners». També podeu llegir la crònica sense signar que es va publicar al 110 amb motiu de la seva mort, el 1985, i en la qual s'assenyalava que «l'escriptor, en el seu poema "A Girona", semblava haver donat, anticipada, la notícia del seu trànsit: els ulls del mort no reben més el somni / dels vells arbres serens, dels campanars, dels rius».

Pel que fa a la biografia de Josep Maria Corredor, redactada per Francesc Montero, és recomanable recuperar el dossier del 148 sobre aquest escriptor, traductor i mestre gironí, marcat —com tants altres— pel trauma de l'exili. L'expatriació forçosa de Corredor és tractada al 149 per Albert Manent. Quant a la biografia de Ferran Sunyer, a càrrec de Màrius Serra, podeu arrodonir-la encara més llegint l'article de Joaquim Gelabertó al 199: «Un empordanès a la matemàtica del segle XX».